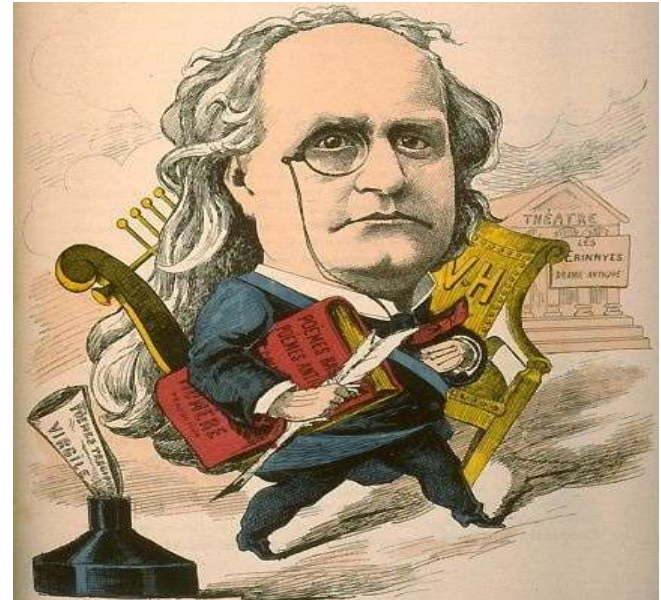

Hrvatski jezik
III. razred
MODERNISTIČKO PJESNIŠTVO

Théophile Gautier

Charles-Marie Leconte de Lisle

Maja Zovko, prof.
Gimnazija fra Dominika Mandića Široki Brijeg

Théophile Gautier

[Teofil Gotje]
(1811. – 1872.)

- Francuski pjesnik i pripovjedač, u mladosti slikar.
- Prema Gautieru umjetnost postoji samo radi umjetnosti (l'art pour l'art) te ne smije služiti nikakvim političkim, društvenim i moralnim idejama, već jedino ostvarenju ljepote.
- Bio je pobornik sinteze poezije i likovne umjetnosti.
- Najpoznatije je njegovo djelo zbirka pjesama: **Emajli i kameje***, a njegova je najpoznatija/antologijska pjesma „**Pastel**“.
- *emajli-staklaste tvari velike tvrdoće i živih postojanih boja; kameje-izrezbareno drago kamenje

PASTEL

Promatrat volim, u oblom okviru,
Ljepota davnih sure slike, vas;
U ruci ruže mru vam na papiru,
Jer sto je ljeta rastavilo nas.

Taj zimski mraz što lica vam se hvata
Karanfil, lijer je ofurio vaš,
Koketni mladež piknje sad su blata,
Zaprljo vas na keju prah je naš.

Odzvonilo je carstvu Parabera
I Pompadoura, slavi njihovoj.
Sad ćudljivih tek ima kavaljera,
A ljubav s njima u grob leže svoj.

Međutim vi, zaboravljene slike,
Buketa tih još mirišete cvijet,
I smiješite se sjetno, ljubavnike
Sve spominjuć, što ostaviše svijet.

Pastel, Teophile Gautier

rod i vrsta: lirski, refleksivna pjesma

sadržaj: pjesnička slika, impresija, doživljaj starih pastelnih portreta

tema: odnos prošlosti i sadašnjosti, veza slikarstva i poezije

pjesnička sredstva: rima, kontrasti, sinesteziya

oblik: 4 katrena, jedanaesterac, rima abab-ukrštena

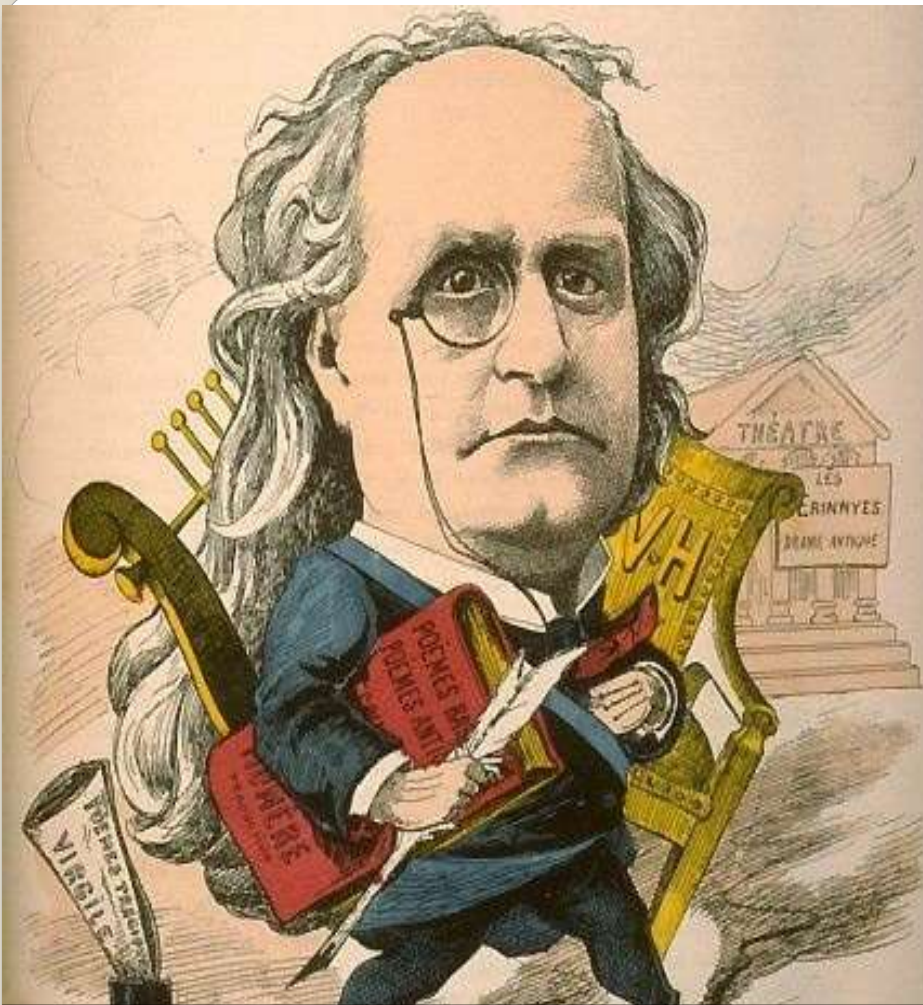
boje: bijela (lijer-ljiljan), crvena (karanfil), ruže, blato (smeđa)

ZADATAK

Odgovori na sljedeća pitanja:

1. Na koji način pjesnik spaja vizualno i olfaktivno?
2. U kojim stihovima prepoznaješ nostalgičnost lirskog subjekta?
3. Na koji način slike bude asocijacije na ljubav?
4. Objasni naslov pjesme.
5. Protumači metafore „ruže mru“, „koketni mladež piknje sad su blata“.

Charles-Marie Leconte de Lisle
[Šarl- Marie Lekont de Lil]
(1818. - 1894.)

- Francuski pjesnik, vođa i teoretičar književne škole „**Parnas**“. Uvjeren je da umjetnost smije služiti samo kultu čiste ljepote.
- U svojim teorijskim izlaganjima zahtijeva savršenstvo forme te objektivnu impersonalnu liriku deskriptivnog i refleksivnog karaktera koja bi se izdigla iznad sudbine pojedinca i približila znanstvenom duhu vremena. Kao pjesnik uspio je u potpunosti ostvariti svoje teoretske poglede i postići ideal „**mramorne ljepote**“.
- U svojim pjesmama oživio je i čudesni svijet životinjskih carstava. Egzotični pejzaži, tigrovi, kondori, lavovi i slonovi česta su tema njegove poezije.
- Najpoznatije su njegove zbirke pjesama: **Antičke pjesme**, **Barbarske poeme**.
- Najpoznatija pjesma: **Slonovi**

Slonovi, Leconte de Lisle

rod i vrsta: lirski, pejzažna lirika

razdoblje: modernizam/ larpurlartizam

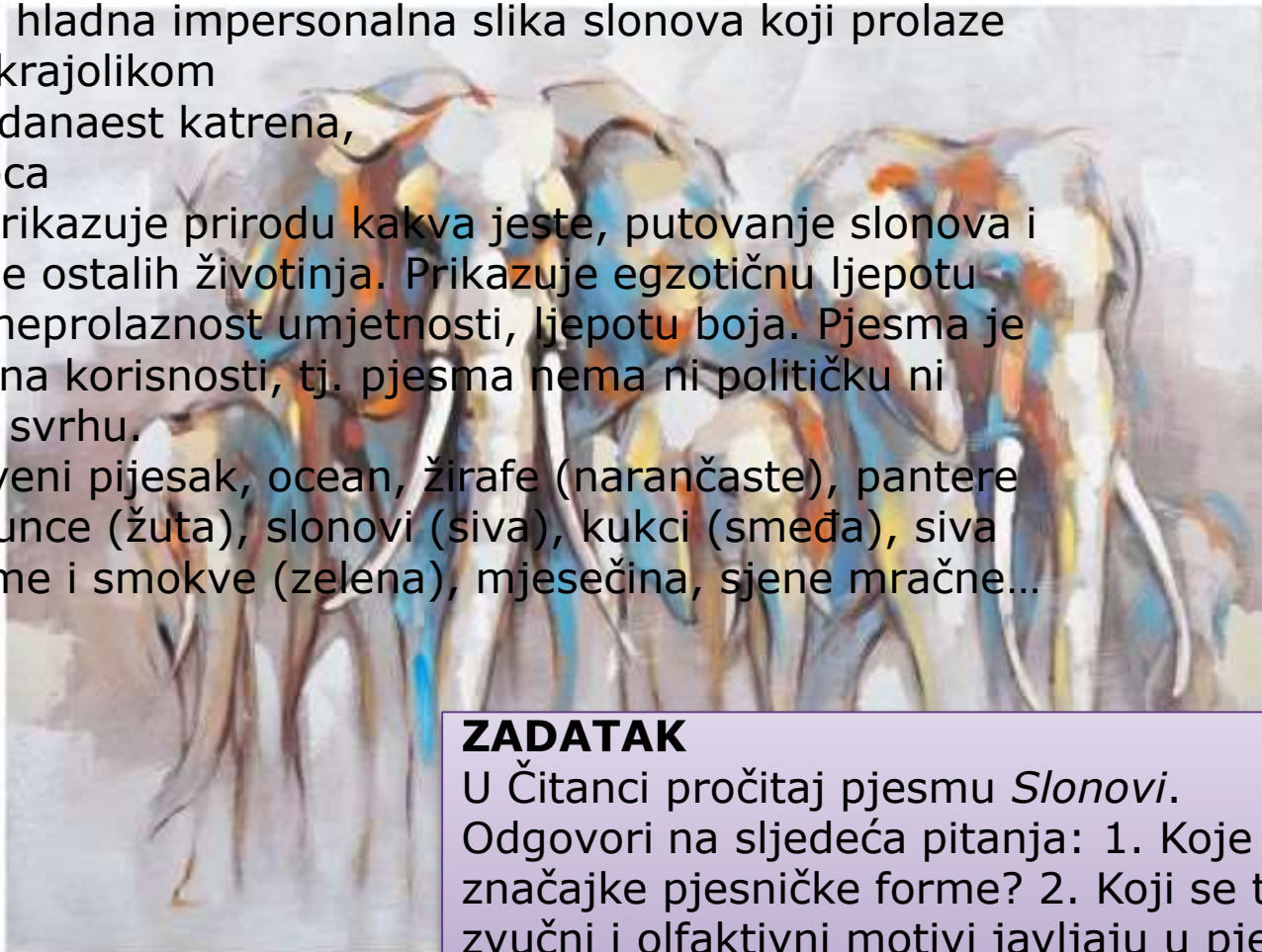
sadržaj: hladna impersonalna slika slonova koji prolaze afričkim krajolikom

oblik: jedanaest katrena,

rima: abca

Pjesnik prikazuje prirodu kakva jeste, putovanje slonova i ponašanje ostalih životinja. Prikazuje egzotičnu ljepotu prirode, neprolaznost umjetnosti, ljepotu boja. Pjesma je oslobođena korisnosti, tj. pjesma nema ni političku ni socijalnu svrhu.

boje: crveni pijesak, ocean, žirafe (narančaste), pantere (crna), sunce (žuta), slonovi (siva), kukci (smeđa), siva koža, šume i smokve (zelena), mjesečina, sjene mračne...

ZADATAK

U Čitanci pročitaj pjesmu *Slonovi*.

Odgovori na sljedeća pitanja: 1. Koje su značajke pjesničke forme? 2. Koji se taktilni, zvučni i olfaktivni motivi javljaju u pjesmi?

3. Što čovjek može naučiti od slonova u ovoj pjesmi? 4. Nacrtaj sliku *Slonovi* prema pjesmi L.de Lislea.